

SUCCESS STORY

Preobražaj vinograda zamenjuje neprofitabilne sorte grožđa Ponovno kalemljenje spaja ponudu i potražnju

Foto: USAID New Opportunity Agriculture Program

Stručnjak za grožđe vezuje
tek kalemljenu sadnicu
loze na već postojeću
podlogu

“Problem je da ne možemo da prodamo sve što danas uzgajamo. Podrumi, prosto, ne kupuju,” rekao je profesionalni kalemar i vlasnik vinograda na jednom hektaru Zijajdin Derguti, koji je prisustvovao kako bi naučio veštinu koju bi mogao koristiti da bi pomogao sebi i drugima.

Prezasićenost vinima izazvala je krizu u srcu kosovskog vinogradarskog regiona. Svake jeseni, vlasnici vinograda prepuštaju truljenju na hiljade tona neprodatog kaberna, merloa i drugih sorta visnog grožđa. U međuvremenu, ova siromašna zemlja u jugositočnoj Evropi uvozi 30 posto stonog grožđa za svoju potrošnju. Nesklad između ponude i potražnje uskraćuje kosovske poljoprivrednike i dodaje se na već neujednačen trgovinski bilans. To takođe provocira povremeno nasilje, tokom protesta koje organizuju isfrustrirani uzgajivači grožđa koji traže pomoć vlade.

USAID je uvideo da sveopšta postojeća situacija pruža dobru priliku da se interveniše na način koji bi vodio do pozitivnog ishoda za proizvođače, potrošače i Kosovo u celini. Sredinom marta 2013 godine, USAID je, preko svog Projekta Novih Mogućnosti za Poljoprivredu, krenuo sa brzinskim preobražajem dela kosovskih vinograda vinskog grožđa, pomažući u kalemljenju loze kako bi se proizvelo unosnije stono grožđe. Proces ponovnog kalemljenja čuva prvobitnu sortu korena svake pojedinačne loze, ali menja sortu plodonosnog dela koji raste iz tog korena. Na taj način se vinograd vinskog grožđa skromne veličine, može u kratkom roku preobraziti za proizvodnju stonog grožđa. Ponovno kalemljenje je takođe jeftinije od vađenja čokota na veliko, i ponovne sadnje vinograda. Pod pokroviteljstvom USAID-a, dvoje italijanskih stručnjaka je nedavno demonstriralo tehniku ponovnog kalemljenja pred 25 vinogradara, u vinogradu iznad ovog grada, koji je centar kosovske vinogradarske industrije.

Ponovno kalemljenje, koje se takođe zove i “rad na gornjem delu,” prvo uključuje vraćanje na orezivanje loze. Zatim se kratka mladica nove sorte ubacuje u čokot. U roku od mesec dana, sjedinjuju se tkivo čokota i mladice. Berba se može nastaviti sledeće sezone.

USAID se, preko svog Projekta Novih Mogućnosti za Poljoprivredu – četvorogodišnjeg programa koji je počeo u januaru 2011-te i koji će se odvijati do januara 2015-te, usredsređuje na stvaranje tržišnih veza, povećavanju i diversifikaciji poljoprivrednih proizvoda, poboljšanju kvaliteta i bezbednosti hrane, povećanju pristupačnosti priuštivim kreditima; pored toga, aktivnosti u sklopu programa podržavaju sektor kroz male grantove za poljoprivrednike, poljoprivredna preduzeća i asocijacije.

Maj 2013

